

umcg

Maastricht UMC+

UMC Utrecht

Handelingsschema 9 Volwassenen (HS 9)

Hoestmachine invasief

Categorie: Risicovolle handeling

Doel	• verwijderen van het slijm uit de longen • verbeteren van de hoestkracht • voorkomen van slijmophoping en samenvallen van de longblaasjes • voorkomen van luchtweginfecties • verbeteren van het longvolume • verbeteren van de rekbaarheid van longen en borstkas
Benodigdheden	• schoon werkveld • niet-steriele handschoenen • desinfectans • handbeademingsballon met overdrukventiel en swivel • hoestmachine met slangensysteem, bacteriefilter en verbindingstukje • swivel • spullen voor het uitzuigen van de luchtwegen • schone tracheacanule en noodcanule • saturatiemeter, indien afgesproken
Werkwijze	1. was of desinfecteer de handen 2. trek de niet-steriele handschoenen aan 3. informeer de zorgvrager 4. vraag en/of help de zorgvrager de gewenste houding aan te nemen 5. sluit, indien voorgeschreven, de saturatiemeter aan 6. zet de hoestmachine aan en controleer of de hoestmachine goed werkt door het einde van de slang dicht met de hand te houden, start de behandeling en controleer of de hoestmachine eerst blaast en daarna zuigt 7. keuze om tijdens gebruik hoestmachine de cuff leeg te laten of te vullen is volgens afspraak. Indien gecufft: zorg ervoor dat de cuff gevuld is 8. spreek met de zorgvrager een teken af als hij/zij wil dat de behandeling gestopt wordt, bijvoorbeeld; handopsteken of knipperen met de ogen

	9. maak de beademingsslang los van de tracheacanule of verwijder de spreekklep, afsluitdop of kunstneus 10. onderdruk het alarm van de beademingsmachine indien de zorgvrager wordt beademd. De beademing mag niet worden uitgezet, behalve als dat is afgesproken 11. start de behandeling 12. plaats de swivel van de slang van de hoestmachine tijdens de inademing van het apparaat op de tracheacanule 13. laat de hoestmachine vijf cycli aan staan. Één cyclus bestaat uit een inademing, uitademing en pauze. Vijf cycli vormen één sessie. De zorgverlener telt 14. laat de machine nog één keer inblazen 15. hierna stop je de hoestmachine, zet de hoestmachine niet uit. Je hebt nu één sessie gedaan. 16. zuig indien nodig de luchtwegen uit volgens HS 4 uitzuigen van de luchtwegen 17. sluit, indien nodig, de beademingsmachine aan 18. wacht na iedere sessie 10-20 sec voor de volgende sessie wordt gestart. 19. sluit de hoestmachine weer aan en start met de volgende sessie, herhaal dit nog 4 keer. 20. een behandeling bestaat uit 5 sessies van 5 cycli (tenzij anders is afgesproken). 21. pas, indien afgesproken, compressie toe tijdens elke uitademing 22. verwijder de swivel en zet de hoestmachine uit 23. sluit, indien nodig, de beademingsmachine weer aan of plaats een spreekklep, afsluitdop of kunstneus 24. zet indien afgesproken de saturatiemeter uit 25. controleer of de zorgvrager zich prettig voelt aan de beademing 26. ruim de gebruikte spullen op 27. maak de swivel en het verbindingstukje schoon met stromend water en laat deze drogen 28. let op dat je het verbindingstukje niet weggooit 29. trek de niet-steriele handschoenen uit 30. was of desinfecteer de handen 31. rapporteer de bijzonderheden volgens de afspraken binnen je eigen organisatie
Complicaties	• kortademigheid als gevolg van obstructie van de bovenste luchtwegen of tracheacanule door een sputumplug uitzuigen en doe vervolgens weer een sessie met de hoestmachine, beademing aansluiten. Indien klachten blijven

	bestaan handel volgens: het noodschema benauwd met een tracheacanule • beschadiging van de longen als gevolg van te hoge luchtdruk (pneumothorax = klaplong) dit gevaar bestaat met name bij behandeling met de hoestmachine op een gecuffte tracheacanule. Waarschuw bij klachten van plotselinge (hevige) pijn op de borst, rug of zijde (bij zuchten), plotselinge kortademigheid tijdens of na de behandeling met de hoestmachine direct de dienstdoende arts en bel het CTB • hyperventilatie als gevolg van de behandeling klachten hiervan kunnen zijn: een licht gevoel in het hoofd, pijn op de borst, kortademigheid en tintelingen in de handen. Oplossing: wacht enkele minuten tot de klachten verdwenen zijn en start de behandeling opnieuw. • spierpijn de pijn treedt alleen op tijdens de behandeling en geeft aan dat de behandeling goed is uitgevoerd. Oplossing: spierpijn gaat gewoonlijk binnen enkele dagen weer voorbij.
Aandachtspunten	• de afgesproken cycli en sessies zijn een advies • voor een effectieve behandeling is het nodig om de hoestmachine ten minste tweemaal daags te gebruiken, tenzij anders voorgeschreven • bij verandering van slijm en meer behoefte tot gebruik van de hoestmachine, eventueel in overleg met de arts • het is mogelijk om meerdere programma's met andere instellingen aan te maken in de hoestmachine. Sommige zorgvragers of zorginstellingen maken hier gebruik van. Let op om altijd het juiste programma te selecteren.